

Asia: VN/20544/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko teillä lausuttavaa esityksen 22 pykälään koskien oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointia?

Lakimuutoksen selkeyttävä vaikutus oppilaan arviointiin ja opintojen etenemiseen on myönteinen. On kuitenkin välttämätöntä huomioida opettajankoulutuksen ja pedagogisen tutkimuksen erityisrooli, sillä yliopistojen harjoittelukoulut toimivat opettajankoulutuksen keskeisinä oppimisympäristöinä sekä pedagogisen kehittämisen ja tutkimuksen kohteina. Lapin yliopisto kannattaa arvioinnin selkeyttämistä ja valtakunnallisesti yhtenäisiä käytäntöjä. Arvioinnin kehittämisessä tulee kuitenkin huomioida myös opettajaharjoittelijoiden pedagogisen oppimisen tukeminen. Tämä edellyttää riittävää ja selkeää ohjeistusta arviointikriteereistä sekä koulutusta arvioinnin toteuttamiseen. Yhtenäiset arviointikäytännöt tukevat tutkimusperustaista opettajankoulutusta ja mahdollistavat vertailukelpoisen tutkimusdatan keräämisen arvioinnin kehittämiseksi.

Onko teillä lausuttavaa esityksen 22 a pykälään koskien oppilaan arvioinnista ja opinnoissa etenemisestä päättämistä?

Vähimmäisosaamisen määrittely on lähtökohtaisesti perusteltua, mutta sen toteutuksen tulee olla pedagogisesti joustavaa. Harjoittelukoulujen tulee voida soveltaa ratkaisuja, jotka tukevat tutkimusperustaista opetusta sekä inklusiivisia pedagogisia käytäntöjä. Liian tiukka normiohjaus voi rajoittaa innovatiivisia menetelmiä, joita kehitetään opettajankoulutuksen ja pedagogisen tutkimuksen yhteydessä. Lakitekstiin tulisi lisätä mahdollisuus poikkeamiin tutkimus- ja kehittämishankkeiden yhteydessä.

Onko teillä lausuttavaa esityksen 22 b pykälään koskien todistuksia?

Lapin yliopisto kannattaa todistuksia koskevan sääntelyn selkeyttämistä. Samalla on tärkeää varmistaa, että todistusmallit tukevat myös yliopistojen harjoittelukoulujen erityistehtävää ja mahdollistavat pedagogiset kokeilut. Todistusmallit vaikuttavat arvioinnin läpinäkyvyyteen sekä oppilaiden motivaatioon. Harjoittelukoulut tuottavat tutkimustietoa näistä vaikutuksista, minkä vuoksi kokeilumahdollisuuden säilyttäminen on perusteltua.

Onko teillä muita huomioita esitykseen?

Muut huomiot

- Lakitekstiin tai perusteluihin tulisi lisätä maininta opettajankoulutuksen ja tutkimuksen erityisroolista.
- Vähimmäisosaamisen määrittelyssä tulee varmistaa, että se ei estä pedagogisia kokeiluja tai tutkimusperustaisia menetelmiä.
- Yhteistyövelvoite kuntien ja harjoittelukoulujen välillä oppimisen tuen järjestämisessä tulee kirjata selkeästi.

Ratinen Ilkka
Lapin yliopisto